

Posudek oponenta diplomové práce Marcely Bočanové „Možnosti sdílení péče o dítě v rámci podpory rodiny“

Autorka si zvolila téma, které je v souvislosti s aktuálními změnami v systému sociálně právní ochrany dětí velmi aktuální. Současně je to téma v našem prostředí dosud příliš nezpracované. Praktické zkušenosti se sdílením péče jsou u nás teprve v začátcích. Autorka správně hned v úvodu konstatuje, že se nacházíme uprostřed změny pohledu na sociálně právní ochranu dětí, v jejímž kontextu bude téma sdílené péče nabývat na důležitosti.

První kapitola definuje rodinu a její význam pro zdravý vývoj dítěte. Popisuje možné problémy ve fungování rodiny. Zabývá se možnostmi prevence a podpory rodiny. V dalších třech kapitolách jsou popsány různé modely sdílené péče. Všechny jsou původně zahraniční, i když u dvou z nich autorka nalézá jejich současné varianty i v českém prostředí. Třetí varianta sdílené péče v rámci pěstounské péče u nás zatím zakotvená není a je předmětem zkoumání autorky v praktické čisti práce. Je k úvaze, jestli lze první z popsaných modelů – dobrovolnickou podporu rodiny zařadit mezi formy sdílené péče. Rozsah působení dobrovolníka se omezuje na několik málo hodin v týdnu a rovněž jeho možnosti intervence jsou limitované.

Naopak další dva popsané modely (péče sdílená se zařízením, péče sdílená s pěstouny) jsou velmi inspirativní. Programu sdílení péče s pěstouny (Shared Family Care) je věnována velká pozornost, zřejmě proto že podobný model péče u nás zatím nemáme.

Výzkumná část je rozdělena na dvě témata. Prvním je možnost implementace péče sdílené s pěstouny u nás. Druhým tématem jsou důvody umístění dětí ve ZDVOP. Autorka zvolila adekvátní metodu obsahové analýzy polostrukturovaných rozhovorů. Autorka provedla rozhovory s pracovníky doprovázejícími stávající pěstounské rodiny a současně s pěstouny s cílem zjistit jejich názory a postoje vůči možnosti sdílené péče. Celkem proběhlo 12 (6+6) rozhovorů.

Přestože výzkumný soubor není nijak rozsáhlý, některá zjištění jsou zajímavá. Oslovení pracovníci i pěstouni chápou význam kontaktu dítěte s rodiči, ale zejména pěstouni si nějaké širší sdílení péče umí představit jen těžko. Nejvhodnější se jim jeví pro velmi mladé rodiče. Z analýzy příčin umístění dětí do ZDVOP autorka soudí, že pro sdílenou péči by byly vhodné zejména rodiny v nepříznivé ekonomické situaci. V diskusi autorka formuluje několik zajímavých postřehů, které prokazují její schopnost kritického zhodnocení zjištěných faktů.

Po formální stránce je práce v pořádku, je zpracovaná přehledně a pečlivě. Autorka se vyjadřuje srozumitelně a strukturovaně. Práce s domácími i zahraničními zdroji je adekvátní.

Navrhuji hodnocení **v ý b o r n ě**.

Otázka k obhajobě: Které prvky sdílené péče naplňují dobrovolnické programy podpora rodiny? Které naopak postrádají?

V Praze dne 19.1.2016

PhDr.Hana Pazlarová, Ph.D.